

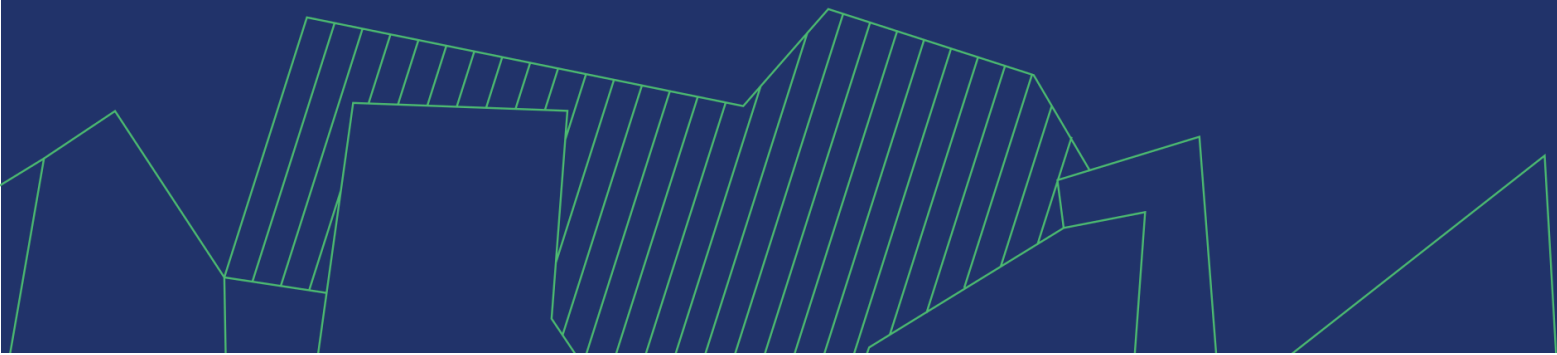

Colonial Collections
Consortium

Toelichting op de Regeling Herkomstonderzoek Koloniale Collecties 2024-2025

Consortium Koloniale Collecties

Contactpersoon: Nynke Heddema, nynke.heddema@wereldmuseum.nl

1. Inleiding

Zorgvuldig herkomstonderzoek naar (deel)collecties met een koloniale herkomst draagt bij aan kennis en inzicht over dat erfgoed, aan erkenning en verwerking van onrecht en aan de samenwerking met herkomstlanden aan het onderzoek naar die (deel)collecties. Bovendien helpt herkomstonderzoek erfgoedinstellingen bij het doorgronden van hun eigen geschiedenis en rol in het koloniale verleden. Daarnaast vormt herkomstonderzoek de basis voor de beoordeling van teruggaveverzoeken uit herkomstlanden. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft budget ter beschikking gesteld voor onderzoek naar koloniale (deel)collecties.

Collectiebeherende instellingen kunnen aanvragen indienen voor dit budget bij het Consortium voor Koloniale Collecties onder de Regeling Herkomstonderzoek Koloniale Collecties 2024-2025 (hierna: de Regeling Herkomstonderzoek).

De Regeling Herkomstonderzoek is bestemd voor financiële ondersteuning van musea en andere collectiebeherende instellingen die onderzoek willen doen om de herkomstgeschiedenis in kaart te brengen van hun (deel)collectie of een specifiek object in de eigen collectie waarvoor aanwijzingen bestaan dat deze verworven zijn in een koloniale context.

2. Uitvoerders van de Regeling Herkomstonderzoek

Het Ministerie van OCW heeft de gelden voor de Regeling Herkomstonderzoek ter beschikking gesteld aan het Consortium Koloniale Collecties met de opdracht zorg te dragen voor verdeling. Het Consortium is een samenwerkingsverband tussen deze vijf organisaties: Museum Bronbeek, NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijksmuseum en Wereldmuseum. De uitvoering van de Regeling wordt verzorgd door Wereldmuseum.

3. Wie kan aanvragen?

De Regeling Herkomstonderzoek is bestemd voor financiële ondersteuning van in (Europees) Nederland gevestigde instellingen die collecties beheren en die onderzoek willen doen naar de herkomstgeschiedenis van collecties of specifieke objecten uit hun eigen collectie waarvan wordt vermoed dat deze zijn verworven in een koloniale context. De aanvragende rechtspersoon mag geen winstoogmerk hebben.

4. Rondes, sluitingsdata en bedragen

Voor deze Regeling Herkomstonderzoek is in totaal € 500.000 beschikbaar. Dit bedrag wordt verdeeld over twee rondes. Voor de eerste ronde met een plafond van € 250.000 geldt als sluitingsdatum voor de indiening van aanvragen 15 maart 2025. Voor de tweede ronde met een plafond van € 250.000 geldt als sluitingsdatum voor de indiening van aanvragen 15 juli 2025. Mocht er eventueel geld overblijven na sluiting van de eerste ronde, zal dat worden overgeheveld naar de tweede ronde. Het plafond van de tweede ronde wordt in dat geval met dat bedrag verhoogd.

Aanvragen kunnen worden ingediend voor bijdragen van minimaal €5000 en maximaal €30.000. De begroting van het project mag dat bedrag overstijgen, maar de bijdrage blijft maximaal €30.000. Toekenning van een lagere bijdrage dan het gevraagde bedrag is mogelijk als de

beoordeling daartoe aanleiding geeft.

Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. Zodra het plafond van een ronde bereikt is, moeten de aanvragen die op dat moment nog in behandeling zijn of daarna nog worden ontvangen, worden afgewezen.

5. Voorafgaand adviesgesprek (verplicht)

Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag vindt een adviesgesprek plaats. Aanvragers maken hiervoor een afspraak met Nynke Heddema, nynke.heddema@wereldmuseum.nl.

De bedoeling van het adviesgesprek is om vragen van de aanvrager te beantwoorden en eventuele knelpunten vroegtijdig te onderkennen.

Tijdens het adviesgesprek worden in ieder geval de drempelvoorwaarden (zie punt 6) doorgenomen. Aan de adviesgesprekken kunnen geen rechten worden ontleend. De beoordeling van de aanvraag gebeurt aan de hand van de ingediende aanvraag.

6. Drempelvoorwaarden voor aanvragers en projecten

Als de aanvrager niet voldoet aan één of meerdere van deze drempelvoorwaarden, wordt de aanvraag niet inhoudelijk in behandeling genomen, maar afgewezen. De drempelvoorwaarden worden in ieder geval tijdens het adviesgesprek doorgenomen. Aan het adviesgesprek kunnen geen rechten worden ontleend.

- a)** Aanvragen kunnen worden ingediend voor projecten om herkomstonderzoek te verrichten naar (deel)collecties of een specifiek object in de collectie waarvan vaststaat of waarvoor aanwijzingen bestaan dat deze een koloniale herkomst hebben. Hiermee wordt bedoeld: verloren en door een kolonisator verworven tijdens de koloniale aanwezigheid in het herkomstgebied. Dit vermoeden bestaat op basis van de al aanwezige kennis of op basis van een eerste scan.
- b)** De aanvrager is een collectiebeherende instelling. Dit kan bijvoorbeeld een museum, universiteit, archief of bibliotheek zijn.
- c)** De aanvrager is een rechtspersoon zonder winstoogmerk (bijv. een stichting). Bepalend hierbij is de omschrijving in de bijgevoegde KvK-registratie (maximaal twee maanden oud).
- d)** De collectie van aanvrager is publiek toegankelijk, hetzij tijdens openingstijden of op afspraak.
- e)** Een aanvraag kan niet worden ingediend voor de financiering van reguliere werkzaamheden, al dan niet herkomstonderzoek.
- f)** De aanvrager onderschrijft de ICOM Ethische Code voor Musea¹, waaronder het zorgvuldigheidsprincipe (due diligence).

¹ [Ethische Code voor Musea](#)

- g) De aanvrager volgt bij het uitvoeren van het onderzoek de stappen -voor zover van toepassing op het betreffende onderzoek- en aanbevelingen uit het PPROCE-rapport.²
- h) De aanvrager en eigenaar van de collectie committeren zich aan het Nederlandse beleid ten aanzien van koloniale collecties en zullen samenwerken met het land van herkomst als de onderzochte objecten onderdeel zijn of worden van een teruggaveverzoek.
- i) De resultaten van het onderzoek worden vastgelegd en toegankelijk gemaakt in een herkomstverslag per object of deelcollectie. Dit verslag zal na afronding worden gedeeld met het Consortium.
- j) Indien de aanvragende instelling zelf geen eigenaar is van de te onderzoeken (deel)collectie, beschikt de instelling vooraf over schriftelijke instemming van de eigenaar om het herkomstonderzoek te verrichten en de resultaten ter beschikking te stellen volgens de voorwaarden van deze Regeling.

7. Hoe gaat aanvragen in zijn werk?

Aanvrager is gehouden om voorafgaand aan de aanvraag een adviesgesprek te hebben gevoerd met een adviseur (zie punt 5). Aanvragers maken hiervoor een afspraak met de adviseur bij het Wereldmuseum, Nynke Heddema, nynke.heddema@wereldmuseum.nl.

De bedoeling van het adviesgesprek is om vragen van de aanvrager te beantwoorden en eventuele knelpunten vroegtijdig te onderkennen. Aan de adviesgesprekken kunnen geen rechten worden ontleend. De adviseur neemt geen voorschot op de uiteindelijke beoordeling, die uitsluitend aan de hand van de ingediende aanvraag gebeurt.

De aanvraag wordt ingediend via een **aanvraagformulier** met bijlagen. De aanvraag bestaat uit:

1. Het volledig ingevulde aanvraagformulier. Hierin komen ook de drempelvoorwaarden aan de orde.
2. Het projectvoorstel. Dit bestaat in ieder geval uit:
 - a) Een voorstel van welke objecten onder de loep worden genomen. Eventueel beeldmateriaal als dit relevant is voor de aanvraag.
 - b) Puntsgewijze opsomming van activiteiten binnen het project.
 - c) Plan van aanpak, waarin o.a. wordt toegelicht of de aanvrager het onderzoek zelf uitvoert of hiervoor expertise inhuurt; hoe de onderzoeksstappen uit PPROCE zullen worden toegepast; of en hoe er samengewerkt zal worden met de herkomstlanden van de objecten of andere buitenlandse partners. N.B. Indien één of meerdere te onderzoeken objecten al deel uitmaken van een lopend teruggaveverzoek, dan dient het land van herkomst in ieder geval bij het onderzoek te worden betrokken.
 - d) Planning/tijdspad. Het herkomstonderzoek wordt afgerond uiterlijk één jaar na een positief besluit op de aanvraag.
 - e) De wijze van archivering van de resultaten van het onderzoek.
3. Begroting, inclusief een inschatting van eventuele reiskosten. De reiskosten mogen maximaal 10% van de totale begroting belopen.

² <https://www.niod.nl/nl/publicaties/sporen-PPROCE>

4. Dekkingsplan. Maximaal 80% van de totale begroting kan worden gefinancierd uit deze Regeling. De overige 20% moet op andere wijze worden gefinancierd: hetzij uit eigen middelen of door derden. Evt. financiering door derden is al toegezegd bij aanvraag. Deze 20% mag ook in natura worden ingezet, bijv. door inzet van uren.
5. CV of LinkedIn profiel van de (beoogd) projectleider.

8. Behandeling van de aanvraag

Na indiening van de aanvraag wordt uw aanvraag beoordeeld door een beoordelingscommissie. Indien een lid van de commissie een belang heeft bij uw aanvraag of betrokken is bij uw organisatie, zal diegene zich onthouden van de behandeling.

De aanvraag wordt eerst getoetst aan de drempelvoorwaarden. Indien de aanvraag daaraan niet voldoet, wordt deze afgewezen. Indien de aanvraag daaraan voldoet, wordt deze inhoudelijk beoordeeld op basis van de ingediende informatie.

Met het oog op de werkbaarheid is het niet mogelijk om ná indiening van de aanvraag nog aanvullende informatie in te sturen. Nagezonden informatie kan niet worden meegenomen bij de beoordeling. Het is daarom van belang alle informatie direct bij de aanvraag mee te sturen.

9. Beslissing op de aanvraag

U krijgt binnen uiterlijk acht weken na indiening schriftelijk bericht over de beslissing op uw aanvraag. De beslissing op de aanvraag kan deze uitkomsten hebben:

- Aanvraag wordt volledig toegekend
- Aanvraag wordt volledig toegekend, met voorwaarden (het Consortium geeft vooraf enige sturing aan de aanvrager, bijv. door specifiek te wijzen op te raadplegen bronmateriaal of expertise)
- Aanvraag wordt gedeeltelijk toegekend, met voorwaarden
- Aanvraag wordt afgewezen. De aanvrager kan eventueel een (verbeterde) aanvraag indienen in een volgende ronde, indien die er is.

Tegen afwijzing van een aanvraag kan geen bezwaar worden ingediend.

10. Werkwijze

- De Regeling Herkomstonderzoek wordt gepubliceerd op de website van het Consortium. De samenwerkende partners van het Consortium verwijzen op hun websites naar deze pagina.
- Bij toekenning van een aanvraag zal een verklaring worden gegeven waarin de afspraken worden neergelegd. Bij afwijzing van een aanvraag is er geen mogelijkheid bezwaar in te dienen.
- Wereldmuseum voert namens het Consortium de financiële afwikkeling van de Regeling Herkomstonderzoek uit.

- Aanvragers die herkomstonderzoek willen verrichten voor een of meer objecten waarvoor al een teruggaveverzoek is gedaan, kunnen voorrang krijgen. Dit is ter beoordeling van de beoordelingscommissie.
- Het is mogelijk dat twee of meer instellingen een gezamenlijke aanvraag indienen waarin een cluster van objecten wordt onderzocht uit dezelfde vervaardigingsperiode en/of - regio en/of dezelfde verzamelaar of handelaar. De instellingen wijzen één van hen als penvoerder aan die de aanvraag indient en achteraf namens de samenwerkende instellingen één verantwoording indient.

11. Vragen

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Nynke Heddema, Medewerker Financiële Regeling Herkomstonderzoek, nynke.heddema@wereldmuseum.nl